

เรื่อง ความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ทักษะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานแบบออนไลน์ (Digital Literacy : Essential Skills for Working Online)

บรรยายโดย ศ.ดร.จันทวีร์ คล้ายสังข์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ผ่านระบบออนไลน์ TDGA e-Learning โดย สำนักงานพัฒนารัฐมาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเข้าใจความหมายและเห็นความสำคัญของ Digital Literacy
2. เพื่อพัฒนาความรู้พื้นฐานในการใช้อีเมล เครื่องมือการทำงานร่วมกันบนออนไลน์ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ทักษะแห่งอนาคตและการเป็นพลเมืองดิจิทัล

Future Skill Set ทักษะที่สำคัญในการทำงานยุคดิจิทัล ประกอบด้วย 4 มิติหลัก

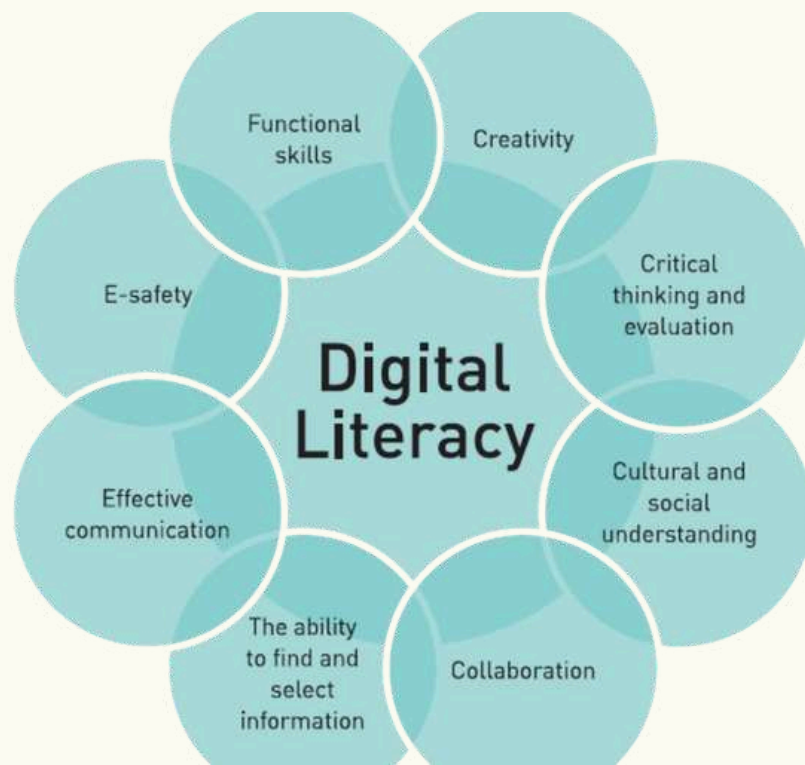
1. ทักษะการคิดและแก้ปัญหา
2. ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น
3. ทักษะด้านเทคโนโลยี
4. ทักษะการบริหารจัดการตัวเอง

ในยุค Data Driven แร่งงานต้องปรับตัวจากทักษะพื้นฐานสู่ Future Skill Set 4 มิติ:

- การคิดและแก้ปัญหา: วิเคราะห์ข้อมูล แยกแยะข่าวปลอม และสร้างสรรค์นวัตกรรม
- การทำงานร่วมกับผู้อื่น: มีภาวะผู้นำและใช้อิทธิพลทางสังคมในเชิงบวก
- ด้านเทคโนโลยี: ไม่ใช่แค่ใช้เป็น แต่ต้องออกแบบและจัดการระบบ (Data, AI, Cloud) ได้
- การบริหารจัดการตนเอง: ยืดหยุ่น (Resilience) รับมือความกดดัน และเรียนรู้ตลอดชีวิต

ความฉลาดทางดิจิทัล 8 ด้านที่ต้องมี:

การจัดการอัตลักษณ์, บริหารเวลาหน้าจอ, รับมือการบูลลี่, ความปลอดภัยทางไซเบอร์, ความเป็นส่วนตัว, การคิดเชิงวิพากษ์, การตระหนักถึงร่องรอยดิจิทัล (Digital Footprint), และความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น (Empathy)

8 Future Skill ไม่มีไม่ได้แล้ว

- การแก้ปัญหาที่ซับซ้อน (Complex Problem-Solving)**
- การคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical Thinking)**
- ความคิดสร้างสรรค์ (Creative and Innovative Mindset)**
- การเรียนรู้ไม่มีที่สิ้นสุด (Active Learning)**
- ความฉลาดทางอารมณ์และสังคม (Emotional and Social Intelligence)**
- การเจรจาต่อรอง (Negotiation)**
- การคิดที่ยืดหยุ่นและปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ (Cognitive Flexibility)**
- การปรับตัว (Adaptability)**

ที่มา: www.careeraddict.com

มารยาทและการปรับตัว (Digital Etiquette & Resilience)

- **Digital Etiquette (Netiquette):** กาลเทศะออนไลน์ในการสื่อสาร ทั้งอีเมล โซเชียล และโทรศัพท์
- **Digital Resilience:** ทักษะการ "ล้มแล้วลุกไว" ในโลกดิจิทัล ประกอบด้วย เข้าใจความเสี่ยง -> รู้วิธีหาทางช่วย -> เรียนรู้จากบทเรียน -> ปรับปรุงระบบให้กลับมาปกติ
- **Hybrid Working:** รูปแบบการทำงานแห่งอนาคตที่ผสมผสาน การเข้าออฟฟิศและ Work from Home เพื่อประสิทธิภาพสูงสุด

ความปลอดภัยและการใช้เครื่องมือพื้นฐาน

- การท่องเว็บ: แนะนำให้ใช้ Incognito Mode เมื่อใช้คอมพิวเตอร์สาธารณะเพื่อไม่ให้บันทึกการเข้าชมและประวัติ
- ลิขสิทธิ์ & Creative Commons: * Copyright: ได้รับความคุ้มครองทันทีที่สร้างสรรค์งาน
- Creative Commons (CC): สัญญาลักษณ์อนุญาตให้ผู้อื่นนำไปใช้ได้ตามเงื่อนไข (เช่น CC BY ต้องอ้างอิงแหล่งที่มา)
- การใช้อีเมลอย่างมืออาชีพ: ตั้งชื่อเรื่องให้กระชับ, เขียนใจความสำคัญในบรรทัดแรก, ตรวจสอบไฟล์แนบ, และใช้รหัสผ่านที่ยากต่อการคาดเดา (8 ตัวอักษรขึ้นไป + อักขระพิเศษ)

เครื่องมือช่วยทำงานออนไลน์ (Collaboration Tools)

แบ่งตามประเภทการใช้งาน:

- สื่อสาร/จัดการทีม: Google Workspace, Microsoft Teams, Slack, Trello
- ฝากไฟล์: Google Drive, OneDrive, Dropbox
- ระดมสมอง (Whiteboard): Miro (เน้นด้าน Template วางแผนกลยุทธ์) และ Padlet (เน้นด้านการปะโน้ตไอเดีย)
- สร้างคอนเทนต์: Canva เป็นเครื่องมือหลักที่ทำได้ทั้งกราฟิก วิดีโอ และ Presentation แบบลากวาง (Drag & Drop)

ประโยชน์ที่ได้รับ

การมี Digital Literacy ไม่ใช่แค่การใช้คอมพิวเตอร์เป็น แต่คือการมี Mindset ที่พร้อมเรียนรู้ตลอดเวลา (Life-long Learning)

- ต่อตนเอง: ทำงานไวขึ้น ลดความเสี่ยงจากการถูกหลอกออนไลน์
- ต่อองค์กร: ปรับกระบวนการทำงานให้ทันสมัย ลดต้นทุน และสื่อสารกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Future Skills ของ HR ในปี 2026

จัดทำโดย นางสาวสิริกุล ศิริพรกุลทรัพย์ นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ
กลุ่มงานจริยธรรม กองการเจ้าหน้าที่
กุมภาพันธ์ 2569